

JŪRINĖS KULTŪROS KOORDINACINĖS TARYBOS PROTOKOLAS

2017 m. spalis 16 d. Nr. (20.26.)-TAR1- 143
Klaipėda

Posėdis įvyko 2017 m. rugsėjo 12 d. 15.35 val.

Vieta: 137 Pasitarimų kambarys, I a., Klaipėdos miesto savivaldybė, Liepų g. 11

Posėdžio pirmininkas – Petras Bekėža, Lietuvos jūrininkų sąjungos pirmininkas, Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos pirmininkas.

Posėdžio sekretorė – Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvauja Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos nariai (12 iš 20):

1. Danguolė Balsė, Laivų statybos ir remonto mokyklos tarybos pirmininkė, projektų vadovė;
2. Petras Bekėža, Lietuvos jūrininkų sąjungos pirmininkas;
3. Aleksandras Kaupas, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos Uosto priežiūros skyriaus vyr. dispečeris;
4. Gintautas Kutka, Lietuvos laivų savininkų asociacijos vykdytysis direktorius;
5. Ričardas Lučka, Jūrų kapitonų klubo narys;
6. Vidas Pakalniškis, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Ugdymo ir kultūros departamento Kultūros skyriaus vyr. specialistas;
7. prof. Viktoras Senčila, Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos direktorius;
8. Lina Skrupskelienė, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Kultūros, šveitimo ir sporto komiteto narė;
9. Vidmantas Matutis, Lietuvos marinistikos žurnalistų klubo „Marinus“ prezidentas;
10. Liudvikas Albertas Mileška, VšĮ Klaipėdos irklavimo centro direktorius;
11. Olga Žalienenė, Lietuvos jūrų muziejaus direktorė;
12. Vladas Žulkus, Klaipėdos universiteto Baltijos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyriausiasis darbuotojas.

Kiti posėdžio dalyviai:

1. Virgilijus Bračiulis, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus archeologas, atsakingas už istorinių laivų krantinės veiklą.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Klaipėdai, Lietuvai nusipelnusių jūrinės visuomenės atstovų sąrašo ir jų įamžinimo galimybių;
2. Dėl asociacijos Nacionalinė teisingumo ir gynybos sąjunga prašymo;
3. Informacija apie ankstesnių sprendimų vykdymą, tolesnių veiksmų aptarimas.

Posėdžio medžiaga:

1. Jūrinės kultūros asmenybės, sąrašas, 8 lapai;
2. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimo „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimo Nr.T2-261 „Dėl Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 2 lapai;

3. Asociacijos Nacionalinei teisingumo ir gynybos sąjunga pirmininkas Tomo Markevičiaus el .paštu atsiųstas 2017-08-13 Prašymas Jūrinės kultūros koordinacinei tarybai dėl kreipimosi į LR Kultūros ministeriją, 3 lapai;
4. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Pirmosios nekilnojamo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2016-09-20 Aktas Nr.KPD-RM-2419, 3 lapai;
5. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2017-07-05 įsakymas Nr.Į-135 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Pirmosios nekilnojamo kultūros paveldo vertinimo tarybos 2016-09-20 akto Nr.KPD-RM-2419“, 1 lapas;
6. Asociacijos Nacionalinei teisingumo ir gynybos sąjungos 2017-06-13 Kultūros paveldo departamentui ir Kultūros paveldo vertybių Pirmajai vertinimo tarybai Patikslintas prašymas dėl nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės – plaukiojančio pastato burinio jūrų laivo „Lady Sophie“ apsaugos teritorijos ribų plano patikslinimo (unikalaus objekto kodas 40614“, 1 lapas.
7. Prof. Habil. Dr. Vlado Žulkaus 2016-07-18 raštas Nacionalinei teisingumo ir gynybos sąjungai „Išvada dėl istorinio burinio jūrų laivo „Lady Sophie“ vertės“, 2 lapai;

1. SVARSTYTA. Dėl Klaipėdai, Lietuvai nusipelnusių jūrinės visuomenės atstovų sąrašo ir jų įamžinimo galimybių.

Pranešėja - Olga Žalienė, Lietuvos jūrų muziejaus direktorė.

P. Bekėža informavo, kad prieš metus JKKT buvo svarstytas nusipelnusių Lietuvai jūrinės visuomenės atstovų sąrašas ir buvo nutarta išbraukti dvi pavardes dėl archyve atrastų faktų. Darbo grupė pasiūlė papildyti sąrašą tarpukario Lietuvos kapitonų: Vytauto Babarsko, Stasio Dagio, Broniaus Krikštopaičio ir Miko Limbos kandidatūromis.

O. Žalienė pristatė sąrašą ir informavo, kad šiam JKKT posėdžiui pateiktas sąrašas yra negalutinis - jis baigtas tik šiame etape, paskui bus tęsiamas. Dabar reikia sutvarkyti gyvenimo aprašymus. Pasiūlė teikti šį sąrašą Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijai.

V. Žulkus pastebėjo, kad sąraše per dag pavardžių, pasiūlė jį sumažinti.

V. Pakalniškis pastebėjo, kad tai gera duomenų bazė, jie bus iniciatyva sureikšminti kokį jūrinį objektą, nes turėsime patvirtintą rekomenduojamų įamžinti asmenybių sąrašą. Nebūtinai, kad tai bus panaudota gatvių pavadinimams.

O. Žalienė pasiūlė patvirtinti šį sąrašą JKKT posėdžio protokoliniu nutarimu.

R. Lučka priminė, kad atgavus Lietuvai nepriklausomybę, didieji laivai buvo pervadinti lietuvių kapitonų vardais. Dėl kapitonų pavardžių buvo kreiptasi į Lietuvos jūrų muziejų.

G. Kutka pasiūlė išsiųsti šį sąrašą į tuos miestus ir miestelius: pvz. Šilutę, Pagėgius ir kt., iš kur kilę šie kapitonai. Pažymėjo, kad jiems tai būtų vertina medžiaga.

P. Bekėža informavo, kad kapitonas Stasys Dagys yra Žymių žmonių sąraše Biržuose.

NUTARTA.:

1. Papildyti Lietuvai nusipelnusių jūrinės visuomenės atstovų sąrašą tarpukario Lietuvos kapitonų: Vytauto Babarsko, Stasio Dagio, Broniaus Krikštopaičio ir Miko Limbos pavardėmis.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. Prašyti Lietuvos jūrų muziejų surasti istorinę ir biografinę medžiagą 4 tarpukario Lietuvos kapitonų: Vytauto Babarsko, Stasio Dagio, Broniaus Krikštopaičio ir Miko Limbos ir papildyti ja sąrašą bei šį sąrašą redaguoti.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

3. Teikti Lietuvai nusipelnusių jūrinės visuomenės atstovų sąrašą Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijai ir rekomenduoti jį įamžinat jūrinės kultūros objektus.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

2. SVARSTYTA. Dėl asociacijos Nacionalinė teisingumo ir gynybos sąjunga prašymo.

Pranešėjas – Petras Bekėža, Lietuvos jūrininkų sąjungos pirmininkas, Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos pirmininkas.

P. Bekėža informavo, kad JKKT 2017-09-08 el. paštu gavo asociacijos Nacionalinė teisingumo ir gynybos sąjunga (toliau – NTGS) prašymą, kuriame teigiama, kad Kultūros paveldo departamentas piktnaudžiauja valdžia, stabdydamas jūrų laivo „Lady Sohie“ registravimo kaip nekilnojamosios kultūros vertybę Kultūros vertybių registre procedūrą. Prašoma, kad JKKT imtųsi skubių veiksmų dėl KVAD direktorės veiksmų ištyrimo, kreipiantis į LR Kultūros ministeriją. Paašškino, kad asociacija NTGS be sąlygų išdavimo, negali išsaugoti laivo.

V. Žulkus paašškino, kad kilnojamosioms kultūros vertybėms finansavimo neskiria, o nekilnojamosioms – skiria.

A. Kaupas – patikslino, kad visi laivai yra nekilnojamas turtas. Laivas „Laidy Sophie“ bandė registruotis kaip kilnojamoji kultūros vertybė prie Uosto žemės, todėl registravimą ir sustabdė.

G. Kutka pastebėjo, kad tai yra teisinis kazusas, įstatymų maišalynė.

P. Bekėža pažymėjo, kad asociacija dėl Kultūros paveldo departamento veiksmų įvertinimo turėtų kreiptis į Kultūros ministeriją, o jeigu deparatamento veiksmai neteisėti- kreiptis į teismą.

G. Kutka pasiūlė išreikšti „susirūpinimą“ Kultūros ministerijai dėl netobulos kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančios teisinės situacijos.

V. Žulkus pažymėjo, kad būtų gerai išsaugoti laivą, tačiau tam reikėtų keisti nekilnojamo kultūros paveldo įstatymą Seime

V. Matutis informavo, kad N. Puteikis parengė įstatymo pataisas ir teikia Seimui. Pasiūlė supažindinti JKKT narius su N. Puteikio siūlomomis Nekilnojamo kultūros vertybių įstatymo pataisomis.

P. Bekėža pastebėjo, kad įstatymuose yra įtvirtintos sąvokos „istorinis laivas, tradicinis laivas“, tačiau nėra sutvarkyta teisinė bazė pagal Londono memorandumą.

P. Bekėža pasiūlė asociacijai NTGS parengti atsakymą, kad JKKT neturi kompetencijos vertinti Kultūros paveldo departamento direktorės D. Varnaitės elgesio ir pasiūlyti kreiptis į Kultūros ministeriją ir teisėsaugą. Atsakymą išsiųsti el. paštu, atsižvelgiant, kad prašymas irgi buvo gautas el. paštu.

NUTARTA. Įpareigoti G. Kutką JKKT vardu parengti atsakymą asociacijai Nacionalinė teisingumo ir gynybos sąjunga, paašškinant, kad vadovaujantis nuostatais - Jūrinės kultūros koordinacinė taryba nekompetentinga vertinti Kultūros paveldo departamento direktorės veiksmų teisėtumo. Įpareigoti JKKT pirmininką išsiųsti atsakymą el. paštu.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

3. SVARSTYTA. Informacija apie ankstesnių sprendimų vykdymą, tolesnių veiksmų aptarimas.

Pranešėjas - Petras Bekėža, Lietuvos jūrininkų sąjungos pirmininkas, Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos pirmininkas.

R. Mažonienė informavo, kad parengtas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos sudėties pakeitimo, kuriuo JKKT nariais bus patvirtinti V. Bračiulis ir R. Kažerskas. Miesto tarybos posėdis įvyks spalio mėn.

P. Bekėža informavo, kad asociacijos „Jūros veteranai“ pirmininkas V. Petrulis žadėjo patikslinti klausimo dėl Lietuvos laivyno įamžinimo formuluotę.

V. Žulkus papasakojo JKTT nariams kaip sekėsi jūrinės archeologijos ekspedicija Baltijos jūroje prie Estijos krantų, ieškant nuskendusiu tarpukario Lietuvos laivų „Prezidentas Antanas Smetona“, „Panevėžys“, „Utena“, „Kretinga“. Padėkojo JKKT už rekomendaciją dėl šio projekto finansavimo Lietuvos šimtmečio komisijai. Taip pat padėkojo Lietuvos saugios laivybos administracijai ir Lietuvos Respublikos ambasadai Estijoje dėl greitų leidimų ekspedicijai išdavimo. Pažymėjo tuo metu besikeičiančios Vyriausybės atstovų supratingumą dėl netinkamų oro sąlygų ir ekspedicijos laiko pratęsimo.

NUTARTA:

1. Kitas Jūrinės kultūros koordinacinės tarybos planuojamas 2017 m. spalio 10 d.

Numatoma darbotvarkė:

1. Diskusija dėl Baltijos jūroje nuskendusiu žmonių įamžinimo.

Atsakingas V. Matutis

2. Dėl Lietuvos laivyno įamžinimo (klausimo formuluotė bus patikslinta);

Atsakingas V. Petrulis

3. Informacija apie ankstesniu sprendimų vykdymą, tolesniu veiksmu aptarimas.

Atsakingi P. Bekėža ir R. Mažonienė.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 2017 m. rugsėjo 12 d. 17 val.

Posėdžio pirmininkas

Petras Bekėža

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė